

ואחר שיצאו ממצרים גרית בהם עמלק הרשע ועתה התגרת לקלל אותם, וכיון שראית שלא הועילו מעשיך ולא הסכים ה' על ידך יעצת עצה רעה את בלעם להעמיד את בנותיו בפרשת דרכים להטעות אותם ונפלו בעבור כך מהם עשרים וארבעה אלפים, בעבור כן אי אפשר שוב לקיים את נפשך ומיד שלף חרבו מן נתיקה והרג. הרב שאל לתלמידיו, כמה חור יש בתנ"ך, והשיבו: 1. חור הצדיק, בנה של מרים. 2. חור הרשע, מנסיכי מדון. 3. חור כרפס ותכלת, במגילת אסתר.

"ויצאו משה ואלעזר הכהן" אומר רש"י, שהנערים הלכו לחטוף שלל, ומשה ואלעזר הלכו לעצור בעדם. שואל ה"אור החמה", וכי בשביל דבר זה צריכים גדולי ישראל ללכת לעצור, הרי אנשים פשוטים וגבורים צריכים לעצורם. אלא, שבכל מלחמה מחלקים את השלל שזה בשוה, – חלק ליוצאים לקרב, וחלק ליושבים על הכלים ומכניס אוכל לאנשי המלחמה. אך כאן בגלל שזה היה מלחמת נקמה, היה אפשר לחשוב שכאן הדין אינו כן, ולכן יצאו משה ואלעזר להזהירם על דין זה.

ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה. שואלים, הרי זה היה לאחר המלחמה, והיה צריך לכתוב, "הבאים מהמלחמה", ומתרגמים, שאפילו שיש מלחמה גשמית, עדיין יש גם מלחמה רוחנית עם היצר הרע עד סוף ימיו, וזהו שכתוב "הבאים למלחמה" סימנתם את המלחמה הגשמית, אך עדיין אתם במלחמה הרוחנית (מש"ת).

מפרשת מלחמת מדון, אנו למדים דיני הגעלת כלים, וטבילת כלים. הדין בהכשרת כלים, כבולעו כך פולטו, פירוש אין שנכנס האיסור, כך הוא יוצא; כלים שמבשלים בהם, צריכים הגעלה, וכלים ששימושם הוא על-ידי האש (כגון שיפודים ומחבת), צריכים ליבון. וכתוב בשר"ע, שכלים הטעונים טבילה והגעלה, או ההגעלה קודמת לטבילה.

ה"דעת זקנים" שואל, למה לא כתובה פרשת הגעלת כלים בפרשת חוקת במלחמת סיחון ועוג. ומתרגן, שמלחמת סיחון ועוג היתה בשדה שאין שם כלים, ומלחמת מדון היתה בעיר ובבתים שיש שם כלים. ויש מתרגמים, בגלל שבמלחמת סיחון ועוג, העמיד משה את החמה, וכבר עברו 24 שעות מעת לעת, אם-כן אין איסור מהתורה, ואין צריך להגעיל את הכלים, ורק מדרבנן צריך.

כתוב בהגעלת כלים "תעבירו באש, וטהרו", מתיבת "זוהר" דרשו ר"ל, שהקונה כל-מתכת מגוי, צריך טבילה. יש מחלוקת בראשונים, אם זה מדרבנן, או מדאורייתא, אך בכלל-זכויות, כולם מודים שזה מדרבנן.

אך את הזהב ואת הכסף. דרשו חז"ל "אך" להוציא את החלודה, שצריך לנקות היטב את הכלי. ובעלי המוסר אומרים, שכתוב בשבת "אך את שבתותי תשמורו", וגם ביו"ט כתוב "אך ביום הראשון", "אך שמחו", כי צריך גם לנקות את החלודה מלבן, לפני שבת ויו"ט, ולעשות תשובה.

יש מפרשים, למה בני ראובן ובני גד היה להם הרבה צאן, ראובן – בגלל שקיבל חלק כפול מיעקב אביו, מכיון שהוא היה הבכור, ונתברך הצאן כמו אצל יעקב. וגד – מפני שהיה ממחבבי המן, ולא אכלו בשר.

ה"אור החמה" מסביר, שבאמת, כוונתם של בני-ראובן ובני-גד היתה, שרצו חלקם היכן שמשוה קבור, וכן כתוב בפר' וזאת-הברכה "כי שם חלקת מחזקת ספון". אך בכל-זאת נענוש, והלכו הראשונים לגלות.

ויאמר בני גד וכו' עבדיך יעשו וכו', ועבדיך יעברו כל חלוצי צבא וגו'. לכאורה יש כאן כמה קשיים: (א) שיש כאן כפל לשון ושני לשון, עבדיך יעשו ועבדיך יעברו? (ב) בפסוק השני נוסף 'כל חלוצי צבא' (ג) בפסוק הראשון כתוב כאשר אדני מצוה, ובפסוק השני כתוב כאשר אדני דבר? ובאר המהר"ל דיסקין, שמשוה רבינו אמר לשנים וחצי השבטים שנכבשה הארץ לפני ה' ואחר תשובו, כששמעו זאת הזקנים שבהם הם אמרו שגם הם רוצים ברכה לאריכות ימים שיוכו לחיות עד אשר יחזרו מהמלחמה, ולכן אמרו 'עבדיך יעשו כאשר אדני מצוה', והיינו אלו שיכולים להלחם שאותם צוה משה יעשו מלחמה כצויו משה, 'עבדיך יעברו כל חלוצי צבא וכו' כאשר אדני דבר', והיינו אלו שנחלצו כבר מהצבא (הזקנים) גם הם יעברו (ולא ילחמו) כאשר אדני דבר ושהרי לא צוה אותם, אלא כדברי משה שיוכו לשונו.

נחננו נעבור חלוצים לפני ה'. למה לא אמרו 'אנחנו', מתוך רבינו בחיי מפני שהיו בני גד בעלי הכח וגבורה בכל המקומות לטרוף טרף האויבים, ושבו עצמם בלשון 'חלוצים לפני ה'', לכן המעיטו עצמם בלשון 'נחנו', דרך ענוה והשפלה, כלשון (שמות ט"ו) 'נחנו מה'.

מסופר על ה"שפת אמת", כי בצעירותו למד פעם עם חברותא, עד שעה מאוחרת בלילה, ונשכב לישון מאוחר, ואיחד קצת בבוקר, בא אליו סבו ה"חידושי הר"ם", והטף לו מוסר על שאיחר, והוא שתק, ולאחר שסיים סבו לומר לו מוסר, שאלו החברותא, למה שתק, והדי היית יכול לומר לו שאוחרת עקב זה שלמדת במשך שעות הלילה, ואדרבא היית גורם לו נחת-רוח. השיב לו, שלא רציתי להפסיק, מפני שזכות היא לי שקיבלתי ממנו מוסר. ודבר זה למדתי מפר' מטות, כשביקשו בני-

וידבר משה אל ראשי המטות. הרשב"ם כותב, ששאלו אותו באניוב בכרך לחדשון לפי הפשט היאך מתחלת הפרשה בדבורו של משה בלא שנאמר לפני כן וידבר ה' אל משה לאמר איש כי ידר וגו', שלא מצינו שום פרשה שמתחלת בלא ציווי מפי הגבורה? והשיב, שבסוף פרשת פנחס כתוב אלה תעשו לה' במועדיכם לבד מנדרים ונדבותיכם, שאתם צריכים להביא באחד משלש רגלים משום כל תאחר, הלך משה ודיבר אל ראשי המטות, שהם שופטים, להורות לישראל הלכות נדרים, ואמר להם הקב"ה צוה לי שיקריבו נדריהם ונדבותם ברגל פן יאחרו נדריהם, לפיכך איש כי ידר נדר לה', קרבן, או השבע שבועה לענות נפשו לאסור אסר, לא יחל דברו, מוסב על הנדר, כלומר לא יאחר את נדרו עד לאחר הרגלים כמו שצוה ה', שלפי הפשט פירוש לא יחל הוא כמו ויחל עד בוש, כלומר ימתין ויחכה לו. והרמב"ן כותב שהזכיר זה בסוף הפרשה שאמר (פסוק יז) אלה החקים אשר צוה ה' את משה. ההבדל בין שבועה לנדר הוא, ששבועה, זה איסור גברא, שהאומר שבועה שלא אוכל בשר, הרי הוא אוסר על עצמו את הבשר, וזהו איסור גברא. ונדר, זה איסור חפצא, שהאומר קונם ככר זה עלי, הרי הוא אוסר את הככר עליו, כמו קרבן, וזהו איסור חפצא.

האב יכול להפר את נדר בתו עד י"ב שנה וששה חדשים, ואז הרי היא בוגרת. וכאשר היא נשואה, הבעל יכול תמיד להפר נדריה, ואם היא ארוסה, צריך שגם האב וגם הבעל יפרו.

כל הדין של היתר הנדרים ע"י חכם או שלשה אינו מפורש בתורה רק נאמרה הלכה למשה מסיני, אלא שיש רמז בפסוק שכתוב לא יחל דברו, ולא כתוב לא יעבור על דברו, שהתורה ציונה לא יחלל דברו, אבל כשבא לבי"ד והם מצאו לו פתח חרטה והם מתירים לו אינו מחלל אותו. ולמה שינתה התורה מצוה זו של היתר נדרים שלא נכתבה בפירוש כמו כל המצוות, וכן למה לימד משה רבינו הלכה זו דוקא לראשי המטות ולא לכל בני ישראל, התיירץ הוא כדי שלא ינהגו קלות ראש בנדרים, ולכן גילה הדינים רק לחכמי ישראל ראשי שבטיהם, וכתבו בתורה רק ברמזיה (רמב"ן).

לא יחל דברו, ככל היוצא מפיו יעשה. מי ששומר פיו, ולא מחלל, הוא בבחינת צדיק שגור, והקב"ה מקיים כל היוצא מפיו (מעניה של תורה).

לא יחל דברו. שלא יתחיל מיד עם הדיבור אלא יחשוב מקודם אם אין בזה דיבורים אסורים (בן איש חי). צדיק אחד פירש פירוש על המימרא "לפום צערא אגרא" לפום, פירוש הפה, הפה יכול לגרום לך צער, וכן להיפך הפה יכול לגרום לך אגרא שכר.

גם המלה פרנסה הם 2 מילים פה רסן, השומר פיו יש לו פרנסה.

תורה שבכתב ותורה שבעל פה, למה אומרים בעל פה ולא אומרים תורה שבפה, בגלל שצריך להיות בעל הבית על הפה – לשמור על הפה, או יש לו הצלחה בתורה. חכם מומחה, יכול להתיר לבדו את הנדר, אם אין מומחה, אז מתירים שלשה הדיוטות.

משה אל ראשי המטות. משה ר"ת: מומחה שמתיר הנדר. מתירים שלשה הדיוטות. משה התפלל תמיד, שה' יתיר את השבועה שנשבע "אשר נשבעתי באפי", ר"ת משה: מדוע שיריד ה', מאוד שפלים הם, והתשובה: מפני שכרם העתיד.

ה' אמר למשה 'נקום נקמת בני-ישראל', המדינים החטיאו את ישראל, וגם גרמו להם מגיפה, אם-כן היו צריכים לעשות ב' נקמות, אחד כנגד זה שהחטיאו לה', ואחד נקמת ישראל, ה' אמר נקום 'נקמת בני-ישראל', ומשה אמר לישראל 'לחת נקמת ה' במדין' שאנחנו צריכים לנקום נקמת ה'.

וישלח אתם משה אלף למטה ליצבא אתם ואת פינחס בן אלעזר הכהן ליצבא. ומקשה המדרש שהרי הקב"ה אמר למשה 'נקם נקמת' כלומר אתה בעצמך ואין הוא שולח אחרים, ומתרגן שמפני שנתגדל בארץ מדון לא רצה לצער למי שעשה לו טובה, משל אומרים בור ששתית ממנו מים אל תדווק בו אבן, ואומרים בעלי המוסר שרואים מכאן כמה גדולה החובה של הכרת הטוב, שהרי הקב"ה צוה למשה 'נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך' ואומר רש"י שאף על פי ששמע שמיתתו תלויה בנקמה זו עשה בשמחה ולא עיכב, א"כ משה רבינו ויתר על חייו כדי שילכו לנקום את נקמת בני ישראל במדין וגם הכריח את בני ישראל לצאת למלחמה בניגוד לרצונם שלא רצו לגרום למיתתו של משה, ובכל זאת לא ויתר על החיוב של הכרת הטוב, ולא קיים המצוה בעצמו אלא ע"י שלוחיו.

ואת מלכי מדון...ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב. בתרגום יונתן כתוב שכיון שראה בלעם החוטא את פינחס הכהן רודף אחריו עשה דבר של קוסמים ופרח באויר השמים, מיד הזכיר פינחס השם הגדול והקדוש ופרח אחריו ואחוז בראשו והורידו, שלף חרב וביקש להרגו, פתח בלעם פיו בדברי תחנונים ואמר לפינחס אם תקיים את נפשי אשבע לך שכל הימים שאני קיים אין אני מקלל את עמך, ענה ואמר לו הלא אתה הוא לבן הארמי שרצית להכרית את יעקב אבינו וירדת למצרים בעבור לאבד זרעו

ראובן ובני-גד את חלקם בעבר-הירדן, התחיל משה להטיף בדברי-מוסר: **"האחיכם יצאו למלחמה ואתם תשבו פה"**, והיו יכולים לומר לו מיד שהם מסכימים לילך הראשונים למלחמה, אלא חיכו עד שסיים 8 פסוקים של מוסר, כי זה זכות להם לשמוע דברי-מוסר מצדיק (מעינה של תורה).

ולחצי שבט מנשה. הרמב"ן מקשה מדוע נתן משה רבינו לחצי שבט המנשה את נחלתם בעבר הירדן והלא לא מציו שביקשו לקבל שם חלק ונחלה, ואמר החוקני שבאמת בני מנשה לא שאלו להם נחלה בארץ סיוחן ועוג ורק בני ראובן וגד שאלו, אלא מפני שאביהם מנשה גרם להם לשבטים שקדעו בגדיהם במעשה הגביע שהוא הטמין הגביע באמתחת בנימין נתנה לו נחלתו בשני חלקים בשני עברי הירדן. וכן נמצא במדרש (ב"ר פד, יט) מנשה גרם לשבטים לקדעו לפיכך נקדעה נחלתו חציה בארץ הירדן חציה בארץ כנען. ומקשים בעלי המוסר, שהרי מנשה עשה כן מחמת מצות כיבוד אב שיוסף ציוה עליו לעשות כן, ויוסף הצדיק היה לו חשבון צודק במעשהו ולמה נענש על כך, ומתרצים כי ענייני בין אדם לחברו הם חמורים מאוד וכל מי שפוגע בזולת אף על פי שעשה מתוך כוונה טובה ולא פגע אלא בעקיפין מכל מקום נענשים על זה, כמו שרואים שבכל זאת נענש מנשה דורות אחרי המעשה ונחלתו נתחלקה לשני חלקים, ועלינו ללמוד להזהר מאוד שלא לפגוע או להכלים את הזולת גם מתוך כוונה טובה, כי ענייני בין אדם לחברו חמורים מאוד.

והעמק דבר (דברים ג' ט"ז) כתב מדוע משה רבינו נתן נחלה לחצי שבט מנשה בעבר הירדן אף שלא ביקשו ממנו, מפני ששבט מנשה היו תלמידי-חכמים, דכתיב **"מבני מכיר ירדו מחזקקים"** היינו גדולי תורה ראשי ישיבות וכו', וראה משה רבינו דבעבר הירדן כח התורה מועט כמו שכתוב באבות דרבי נתן על כן השתדל להשתיל בקרבם גדולי תורה שיאירו מחשבי הארץ באור כח שלהם.

מכיר ויאיר ונוב, עשו מלחמה לבדם, וגם שם לא נתן להם משה חלק, ולכן גם שם, מביאים בכורים ואינם קוראים.

"ויקרא לה נוב בשמו", כתוב בספר "חפץ חיים" בשם המקובלים, שמי שמדבר לשון-הרע, נתגלגל בכלב, לה ר"ת: לשון הרע, נובח שנובח ככלב.

כתוב בקיצור שו"ע, ג' הפטרות דפרענותא הרי הם סימן דש"ח – דברי ירמיהו, שמעו דבר ה', חזון ישעיהו. בעלי-המוסר אומרים, שצריך לשמור על ג' דברים אלו, **"דברי"** הכוונה על הדיבור, **"שמעו"** על השמיעה, **"חזון"** על הראיה.

"השפת אמת" נכנס פעם ליישובה וראה שיש רפיון בחשקת התורה, אמרו לו שזה מחמת שהיום חם מאוד, אמר להם שכתוב בחז"ל **לעולם יהא אדם כשור לעול ולחמור למשא** ואמרו חז"ל שחמור אפילו בתקופת תמוז קר לו, וזה מה שאמרו חז"ל שיש ללמוד מחמור שאף אם חם לו הוא עובד כמו בזמן שקר.

"אילה מיסעי בני ישראל" מרמזים על הגלויות ר"ת: אידום, מיד, ב"ב, יין (נחל קדומים).

"ויסעו מרפידים, ויחנו במדבר סיני", **"רפידים"** ע"ש רפיון-ידיים מהתורה, כשנסעו מרפיון הידיים, אז באו למדבר סיני, לקבל התורה. אך **"ויסעו ממדבר סיני"** אם נחלישים בתורה, אז **"ויחנו בקברות התאווה"** שוקעים בתאוות העולם-הזה (חיד"א).

ויחנו במדבר סיני: ויסעו ממדבר סיני. שואלים למה לא מוזכר כאן המאורע של נתינת התורה שזה היה העיקר שיצאו עבור זה ממצרים, כמו שהזכיר מה שהיה באילים ברפידים ובהר ההר, ומתרצים שהתורה הוא דבר תמידי ולא שייך לכתוב על זה ויחנו ויסעו.

בכל המסעות, לא כתובה האות ז', רמז, שבשבת נזו ולא נסעו (מפרשים).

אחד בא לצדיק, והתאונן על צרותיו, אמר לו הצדיק, שכתוב בפרשת מסעי מ"ב מסעות, וכל מיני שמות – מרה, מתקה, חרדה, דפקה, יטבתה, אמר לו, העולם הוא גלגל החור, פעם כך, ופעם כך, הנה, פעם מרה ופעם מתקה לשון מתוק, פעם חרדה ופעם יטבתה לשון טוב. ובסוף כתוב **"ערכות מואב"** שיהיה ערב וטוב.

למה העיר **"יריחו"** מופיעה בחומש בלי האות יוד **"יריחו"**, ובנביאים זה מופיע עם האות יוד **"יריחו"**. כתוב בחז"ל שבכניסת הארץ קיבלה העיר את החשיבות שלה, דושנה של יריחו, בגלל זה הוסיפו לה את האות יוד.

ר"ח מנחם-אב יום פטירתו של אהרן הכהן. וזה היארצייט היחיד שכתוב מפורש בתורה, גם פר' מסעי קורין תמיד סמוך ליום פטירתו. נפטר לפני 3298 שנה. החשבון הוא כך מחורבן בית שני יש 1958 שנה, ומספרם של הגויים התחיל 68 שנה לפני חורבן בית שני תוריד 68 שנה (בגימטריא חיים) ממספרם שהשנה למספרם 2026 יוצא שמוחורבן הבית יש 1958 שנה, תוסיף עוד 420 שנה שהיה בית שני, ועוד 70 שנה שהיה גלות, ועוד 410 שנה שהיה בית ראשון, 440 שנה מכניסת הארץ עד הבית הראשון, שכתוב במלכים ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים שאז בנה שלמה בית ראשון, תוריד 40 שנה שהיו בני ישראל במדבר, והוא מת בסוף 40 שנה ויוצא החשבון 3298 שנה.

יש שש ערי-מקלט: לחצי שבט מנשה גולן, לגד ראמות, לראובן בצר, לנפתלי קדש, לאפרים שכם, ליהודה חברון. ועליהם תתנו עוד 42 עיר. ויש הבודל בין ערי מקלט, ל-42 ערים; שבעיר-מקלט, נותנים לרוצח דירה בחינם, וקולט גם שלא-לדעת. וב-42 עיר, צריך לשלם עבור הדירה, וקולט רק לדעת.

חז"ל אומרים שעיר-המקלט ליצר-הרע, זה קריאת-שמע. הנה בפסוק ראשון של ק"ש, יש 6 מילים כנגד 6 ערי-מקלט, ומתיבת **"ואהבת"** עד **"ובשעריך"**, יש 42 תיבות, כמו מ"ב עיר. כשקורין קריאת-שמע בכוונה, בורחים מהיצר-הרע (מעינה של תורה).

ה' צוה לדור הראשון מיורשי הארץ שלא להתחתן משבט לשבט שכל אחד יקח רק משבט, ודין זה, הוא בגלל בנות-צלפחד שקיבלו חלק בארץ, ולא יעבירו אותו לשבט אחר. חז"ל אומרים, (ב"ב קכ). שבאמת לא היה ציווי על בנות-צלפחד, שמן הדין היו מותרות להינשא לשבט אחר, אלא רק עצה טובה ניתן להם, שינשאו רק לשבטם. **"האור החמה"** מסביר, מהו העניין לאסור רק לדור הראשון, מפני שהם קיבלו את חלקם בארץ

אב ר"ת, אליהו ביא. אלול ביא. אידום ב"ב – טיטוס מאדום החריב בית שני, נבוכדנצר מבבל החריב בית ראשון. **אב** לכל המועדות, כתוב בספרים שלעתיד לבוא יהיה יום תשעה באב ראש לכל המועדים, לכן נקרא **אב** שהכוונה **אב** לכל המועדות.

על נהרות בבל וכו', גם בכינו. מהו הלשון גם, שגם המים בכז, שנתבטל מהם ניסוך המים (שפת אמת). חז"ל אומרים: כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, שואלים, למה אמרו **"זוכה"** – בלשון הוה, היה צריך לכתוב בלשון עתיד **"זוכה"**, ומפרשים חז"ל, שהרי יש גזירה על המת שישתכח מן הלב, פירוש אחרי 12 חודשים ישתכח המת מלבו, אבל אם לא שוכח זה סימן שהוא לא מת, זה הפירוש זוכה, אם אנו בוכים על המקדש אחרי הרבה זמן זה סימן שהמקדש עדיין חי וקיים.

"לא חרבה ירושלים אלא מפני שביטלו תינוקות של בית רבן". כתוב בזהר, יש שמונה כללי התורה: אסור, מותר, טהור, טמא, חיוב, זכאי, כשר, פסול, ואלו הרי היו להם טענות לה' שבני-ישראל ביטלו אותם, אמר הקב"ה, שהאות חי יצטרף למילה רבן – ויהיה חרבן, מכאן שאנו צריכים להתחזק בתורה.

בכ"ט תמוז חל היארצייט של רש"י הקדוש, הוא רבינו שלמה ירחי בר יצחק. אביו היה איש קדוש וצדיק, וזכה לבן כזה, עקב המעשה המפורסם, שויתר על היהלום כאשר זרקו בערמה לים, מפני שרצו לקחתו לעבודה-זרה. לרש"י, לא היו בנים, כי-אם בנות. מנכדיו היו, האחים רבינו-תם, רשב"ם, ריב"ם. ורבינו שלמה בן רבינו מאיר, שמו מובא פעם אחת בש"ס בתוס' פסחים קה: לפני שהוציא את חיבורו על התורה, התענה תרי"ג תעניות. רש"י – ר"ת: רבן של ישראל. נפטר בשנת, ד' אלפים תתס"ה. ויעזי"א

נדר בן	נדר בת
עד י"ב שנה אין נדרו נדר	עד י"א שנה אין נדרה נדר
מ"ב שנה, ועד י"ג, נדריו נבדקין, אם הוא יודע על מה הוא נודר	מ"א שנה, ועד י"ב, נדריה נבדקין, אם היא יודעת ענין נדרים
מ"ג שנה, אין נדריו נבדקין, ונדרו נדר	מ"ב שנה אין נדריה נבדקין, ונדרה נדר

ההבדלים, בין התרה להפרה	
התרה	הפרה
חכם, כלשון התרה "פותר לך"	האב והבעל כלשון הפרה "מופר לך"
חכם עוקר את הנדר פועקרא	האב או הבעל, פתיר הנדר מעכשיו
בחכם צריך "פתח חרטה" - דהיינו, סיבה למה רוצה להתיר את הנדר	אין צריך "פתח חרטה"
פתיר כל הנדרים	מפירים רק נדרי עינוי נפש, והבעל דבירים שבניו לבנה
אין צריך "ביום שפטו"	רק "ביום שפטו"

פרשת מטות 112 פסוקים.1 עשה, 1 לא תעשה. פרשת מסעי 132 פסוקים.2 עשה 4 לא תעשה, הפטרה: "שמעו דבר ה'" (ירמיה ב').

מבה"ח: המולד ליל ד' 7:30 עם 17 חלקים. ר"ח ביום ד'.

פרקי אבות פרק ב.

הדלקת הנרות: 7:10

שקיעה: 7:50 מוצאי שבת: 8:31 ר"ת: 9:02. סוף זמן ק"ש מג"א: 8:15

אליכטיגין פריילאכין שבת קודש

כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה

לעיר"נ הגה"צ ר' גרשון אביגדור ב"ר חיים זצ"ל נלב"ע י"ג תשרי תשע"ב